

rycia ihla - čechizmus; správne *rytecká ihla*

Ryck Pieter Cornelisz van - (†1628); pozri *P. Cornelisz van Rijck* (†1637)

https://www.google.sk/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&ie=UTF-8#sclient=psy-ab&q=Pieter+van+Ryck&oq=Pieter+van+Ryck&gs_l=serp.3..0i7i10i30.10243.12642.0.17925.7.7.0.0.0.1.159.881.0j7.7.0...0.0.0..1c.1.17.psy-ab.j4V6vGCQIh0&pbx=1&bav=on.2.or.r_qf.&fp=21ab84ba4866486b&biw=1858&bih=958&ion=1
<https://www.google.sk/search?q=Pieter+van+Ryck&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=0MbbUZKMC4SgtAbAoIDoAg&ved=0CDMQsAQ&biw=1858&bih=958>

Ryckaert III. David - pozri *bodegón 2*

D. Ryckaert III.: V krčme

D. Ryckaert: Čarodejnica vyháňa démonov (17.st.)

D. Ryckaert: Sabbat čarodejníc (17.st.)

Ryckaert Martin - (†1631); tiež Maerten alebo *Marten Rijckaert*; flámsky maliar, ktorý bol známy pre svoje malé, zvyčajne imaginárne krajinky; pozri *kabinetové maliarstvo*, *paysage de fantaisie*

http://en.wikipedia.org/wiki/Martin_Ryckaert

<https://www.google.sk/search?q=Martin+Rijckaert&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=YsMeVdKDNsPkUYSxgZgL&ved=0CC8QsAQ&dpr=1>

M. Ryckaert: Pobrežná krajina v údolí Rýnu (kabinetový obraz, 1610)

Ryckemans Nicolaes - (†1634); holandský rytec, žiak *P. de Jodom I*; prezývky: Claes Ryckeman, Nicolaes Ryckemans, Claes Ryckmans

<https://www.google.sk/search?q=nicolaes+ryckmans&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=MiNiVZWjDcbmUqfegLAH&ved=0CB4QsAQ>

N. Ryckemans podľa P. de Jode I: Jeffté obetuje svoju dcéru (rytina, 1625-1630)

rydlo - v staroveku a stredoveku nástroj na písanie: pozri *stilus*, *graphium*; *rytina*

rydlo stužkové - *rytecký nástroj*

rýdze zlato - 24 karátov (1 karát = 41,667 tisícín) alebo sa označuje pomerom 1000/1000 tisícín

S. Koninck: Váženie zlata (1654)

Rembrandt: Váženie zlata (17.st.)

ryhovačka/rázovačka - v *sochárstve* široké rovné *dláto*, ktorým sa narovnávajú plochy po stopák *zubáku* alebo *zrnováku*; zanecháva na ploche jemné ryhovanie; pozri *nástroje sochárske skulpturálne, kamenické nástroje*

rýchlolept - v *polygrafii* metóda rýchleho leptania *štočkov* (jemný kryštalickej zinok) pre *kníhtlač*; ako leptadlo slúži zmes kyseliny dusičnej a chlorovodíkovej; neotláčané miesta sú rozpúšťané a miesta určené na otláčanie tvoria vrchol reliéfu (pozri *tlač z výšky*); pozri *leptanie*

rýchlolis - tiež *tyglovka*; jeden z typov *kníhtlačiarскеho* lisu; predstavil ho roku 1810 nemecký vynálezca Friedrich König; tlak na papier a tlačovú formu sa nevykonával skrutkou, ale pákovým mechanizmom, čo urýchlilo proces; v 19.st. vzniklo mnoho rôznych konštrukcií, kde tlačová forma bola umiestnená zvisle alebo šikmo, na nanášanie farby sa užíval valček (namiesto pôvodného koženého tampónu) a stroj sa poháňal rukami, nohami alebo motorom; rýchlolisy dokázali tlačiť formáty A₃, ale väčšinou slúžili k tlač drobných príležitostných tlačí, ako vizitky, oznámenia, programy ap; pozri *ručný lis, rotačka*

http://cs.wikipedia.org/wiki/Tiska%C5%99sk%C3%BD_lis

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Albion_Press,_1830s_woodcut_by_George_Baxter.jpg?uselang=ru

http://cs.wikipedia.org/wiki/Tiska%C5%99sk%C3%BD_lis

Rýchlois
Tyglovka

rýchlosť - pozri *futurizmus, dynamizmus*

Rým starého námorníka - angl. *The Rime of the Ancient Mariner*; báseň anglického básnika Samuela Taylora Coleridgea, napísaná 1797-1798 a publikovaná r. 1798 v prvom vydaní *Lyrické balady*; predstavuje signál k posunu modernej poézie a začiatok britskej romantickej literatúry; je vypráváním námorníka, ktorý sa vrátil z dlhej plavby po mori; námorník stretne muža, ktorý je na ceste na svadobný obrad a začne rozprávať svoj príbeh; reakcie svadobných hostí sa menia od zmätenosti po netrpelivosť a fascináciu opisovaným nebezpečenstvom, nadprirodzenými prvkami a pokojom; príbeh námorníka začína plavbou z prístavu; po počiatočnom šťastí loď zaženú južné búrky až do Antarktídy; objaví sa albatros, ktorý ich vedie z Antarktídy, ale hoci posádka s jeho existenciou súhlasí, námorník vtáka zastrelí; posádka sa na námorníka nahnevá, ale on im vysvetlí, že tieto vtáky „prinášajú hmlu“; bola to však chyba, keď uverili, lebo čin námorníka vyvolal hnev duchov, ktorí potom sledovali loď v zemi hmly a snehu; južný vietor, ktorý ich pôvodne viedol z krajiny ľadu teraz posielala loď do neprebádaných vôd, kde vládne bezvetrie; posádka lode opäť zmení názor a obviňuje námorníka zo svojho trápenia smädom; v hneve prinúti námorníka nosiť mŕtveho albatrosa okolo krku; nakoniec loď narazí na strašidelné bytosti; na palube sa objavia Smrť a Smrteľne bledá žena (angl. *Night-mare Life-in-Death*), ktoré medzi sebou hrajú v kocky o duše posádky; Smrť vyhrá životy členov posádky a Smrteľne bledá žena život námorník, ktorý považuje za cennejší; meno bytosti *Night-mare Life-in-Death* je kľúčom k námorníkovmu osudu, ktorý bude horší ako smrť a je trestom za zabitie nevinného vtáka, albatrosa; námorník sa musí pozeráť, ako počas siedmich dní jeden po druhom zomierajú členovia posádky a prekliatie v ich očiach je posledný výraz, ktorý vidí na ich tvárach; po tomto zazrie kúpať sa v mori slizké morské tvory a zrazu uvidí ich skutočnú krásu a obdivuje ich; jeho srdca sa zmocní príval lásky a nevedomky im žehná; po tejto modlitbe mu albatros padá z krku a jeho vina je čiastočne odpustená; telá mŕtvych námorníkov obživnú a riadia loď späť domov, kde sa v jeho blízkosti utopí vo vodnom víre; zachráni sa iba námorník; pustovník na pevnine, ktorý videl blížiacu sa loď, išiel za lodivodom, ktorým bol chlapec v člne; keď vytiahli námorníka z vody, mysleli si, že je mŕtvy, ale keď otvoril ústa, lodivod dostal záchvat; pustovník sa začal modliť a námorník dvihol veslá hore; lodivod sa smial a myslel si, že námorník je diabol a povedal: „Čert aby si s ním vedel rady“; ako pokánie za zabitie albatrosa je námorník poháňaný vinou nútený chodiť po zemi a vyprávať svoj príbeh; po odovzdaní príbehu, ktorého posolstvo je:

„Učiť svojím vlastným príkladom láske a úcte ku všetkým veciam, ktoré Boh stvoril a miluje“
námorník odíde a svadobní hostia sa vracajú domov a prebudia sa druhý deň ráno „smutnejší
a múdrejší“

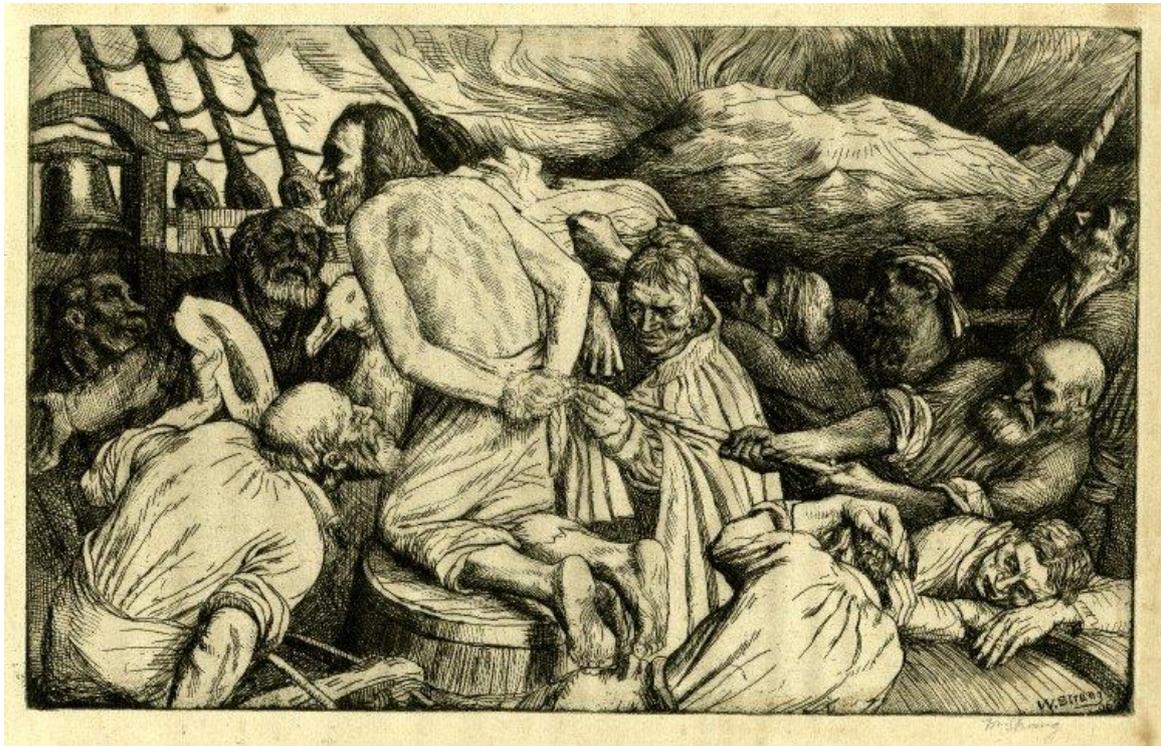
-symbolika albatrosa ako nositeľa zlých správ, je jedným z príkladov, akým spôsobom Námorník
obohatil naše kolektívne svedomie

<http://ululatus-sapiens.blogspot.sk/2013/01/the-rime-of-ancient-mariner-de-samuel.html>

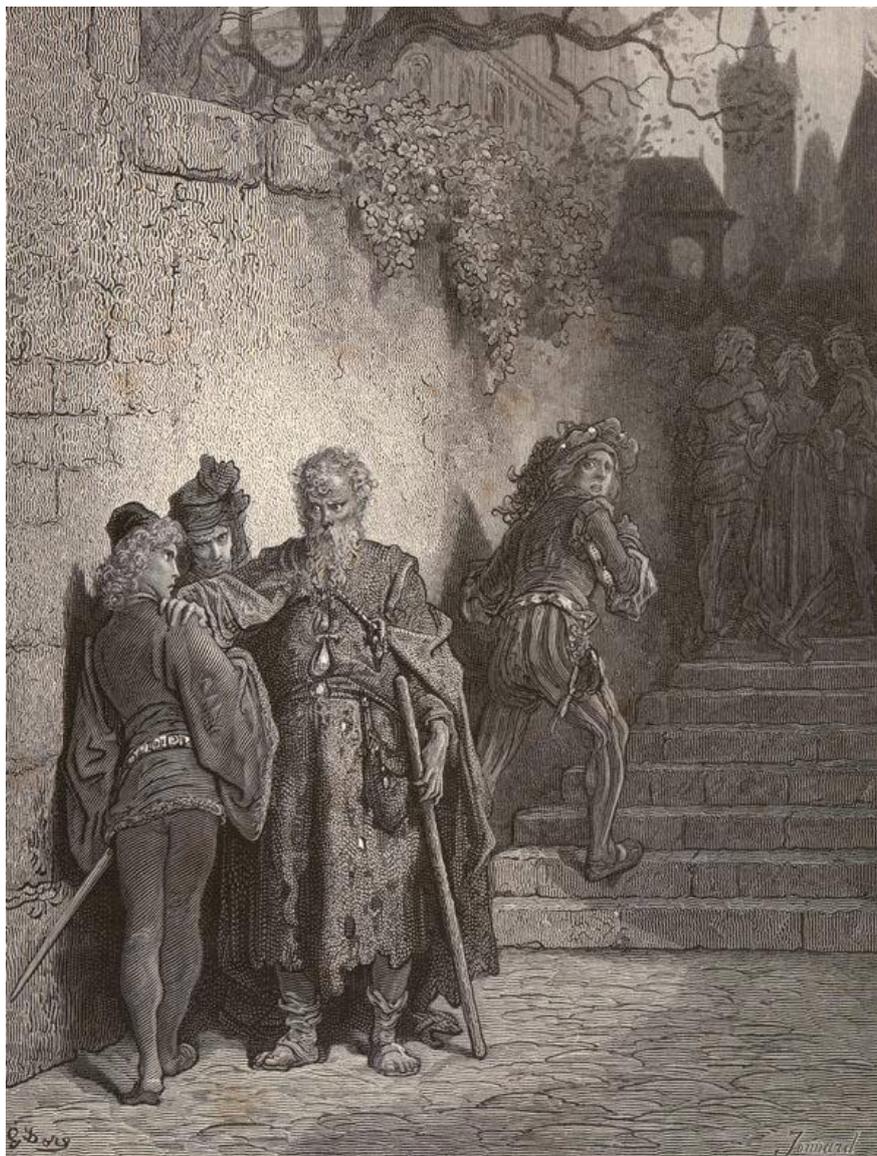
<http://4umi.com/coleridge/rime/7>

https://ebooks.adelaide.edu.au/c/coleridge/samuel_taylor/rime/

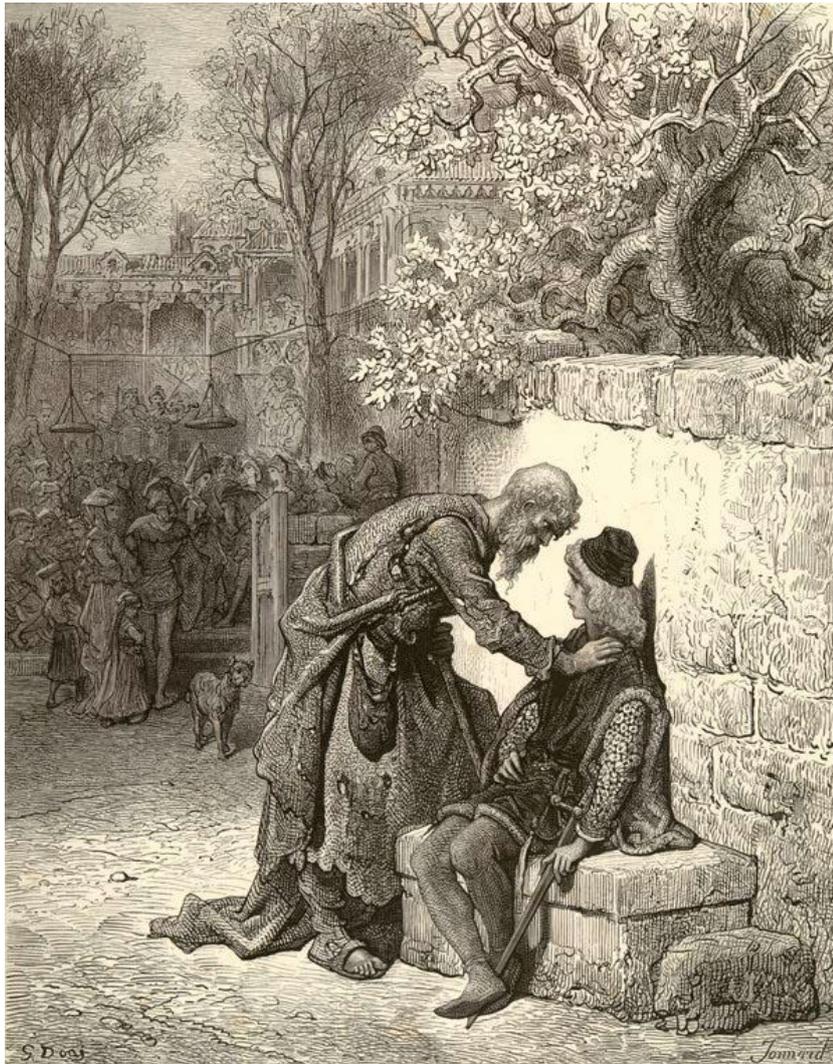
https://www.google.sk/search?q=The+Rime+of+the+Ancient+Mariner&espy=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=A3pymY8RYxTuM%253A%253Bj55PRDUdnNtoHM%253Bhttps%25253A%25252F%25252Fwww.lexile.com%25252Fbook%25252Fdetails%25252F9780486223056%25252F&source=iu&pf=m&fir=A3pymY8RYxTuM%253A%252Cj55PRDUdnNtoHM%252C%25252F&usg=__DvaystkEfUk4T7VLzHXvdhwv5zQ%3D&ved=0CF8Qyjc&ei=x4iYVMqDM4vvaNPYgbgH#facrc=_&imgdii=_&imgrc=A3pymY8RYxTuM%253A%253Bj55PRDUdnNtoHM%253Bhttps%25253A%25252F%25252Fimages-na.ssl-images-amazon.com%25252Fimages%25252FP%25252F0486223051.jpg%253Bhttps%25253A%25252F%25252Fwww.lexile.com%25252Fbook%25252Fdetails%25252F9780486223056%25252F%253B368%253B475

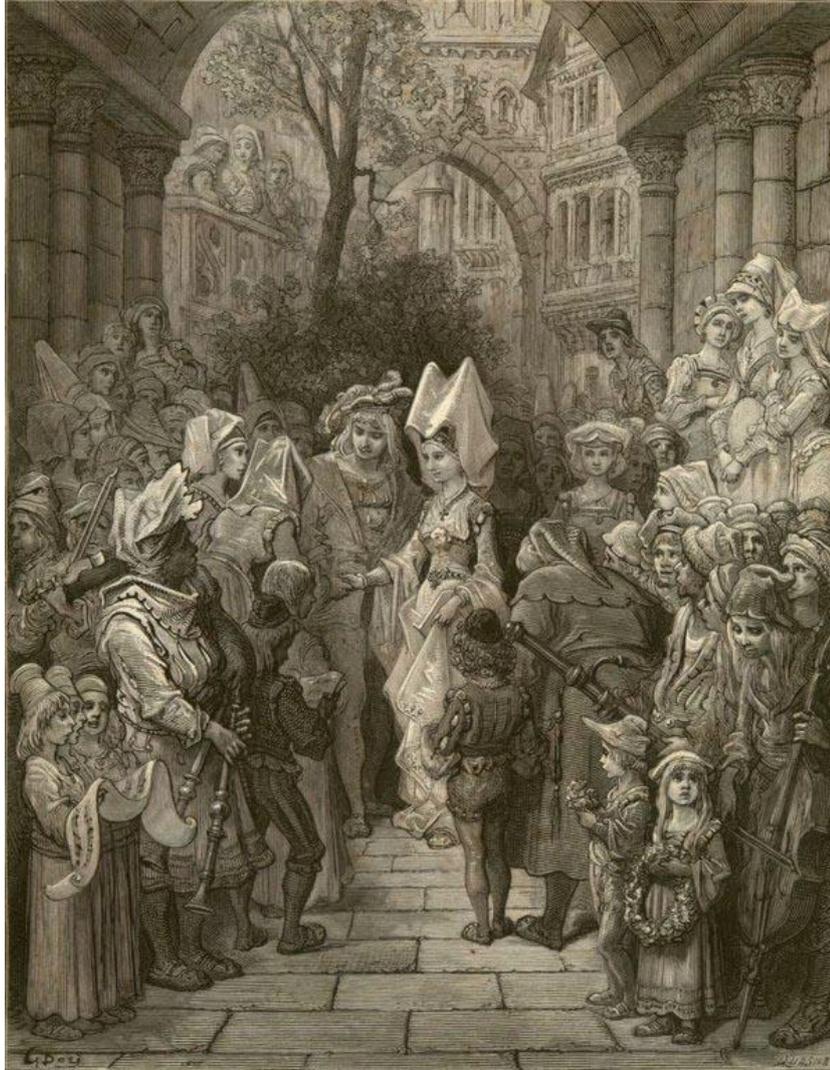
W. Strang: Albatros visel na mojom krku (1896)

G. Doré: Prečo si ma zastavil? (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 1. časť, 1876)

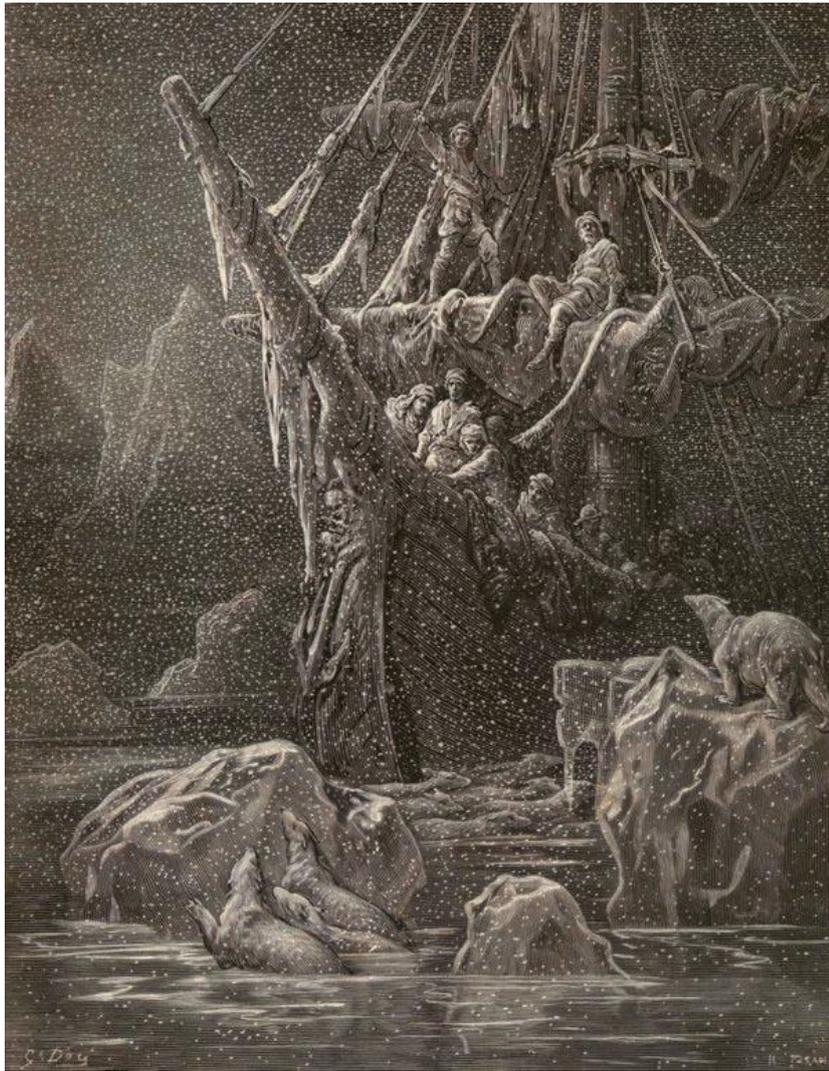
G. Doré: Svadobní hostia (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridga, 1.časť, 1876)

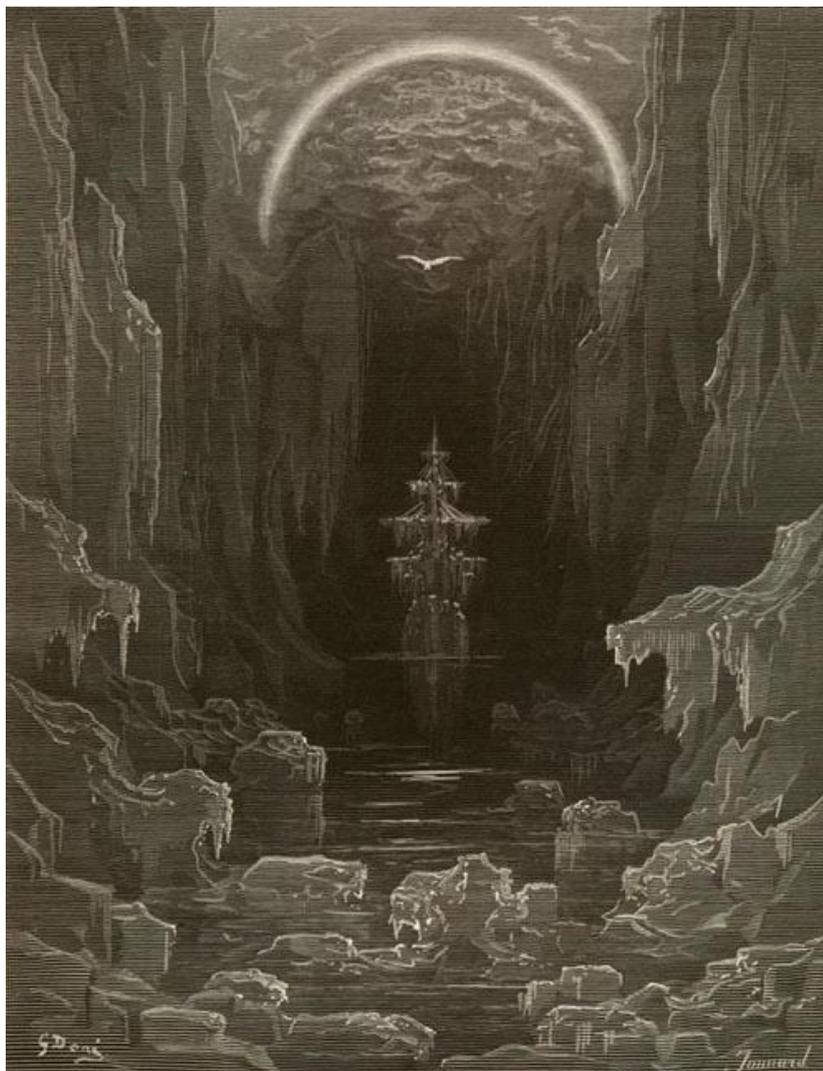
G. Doré: Červená ako ruža je nevesta (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 1.časť, 1876)

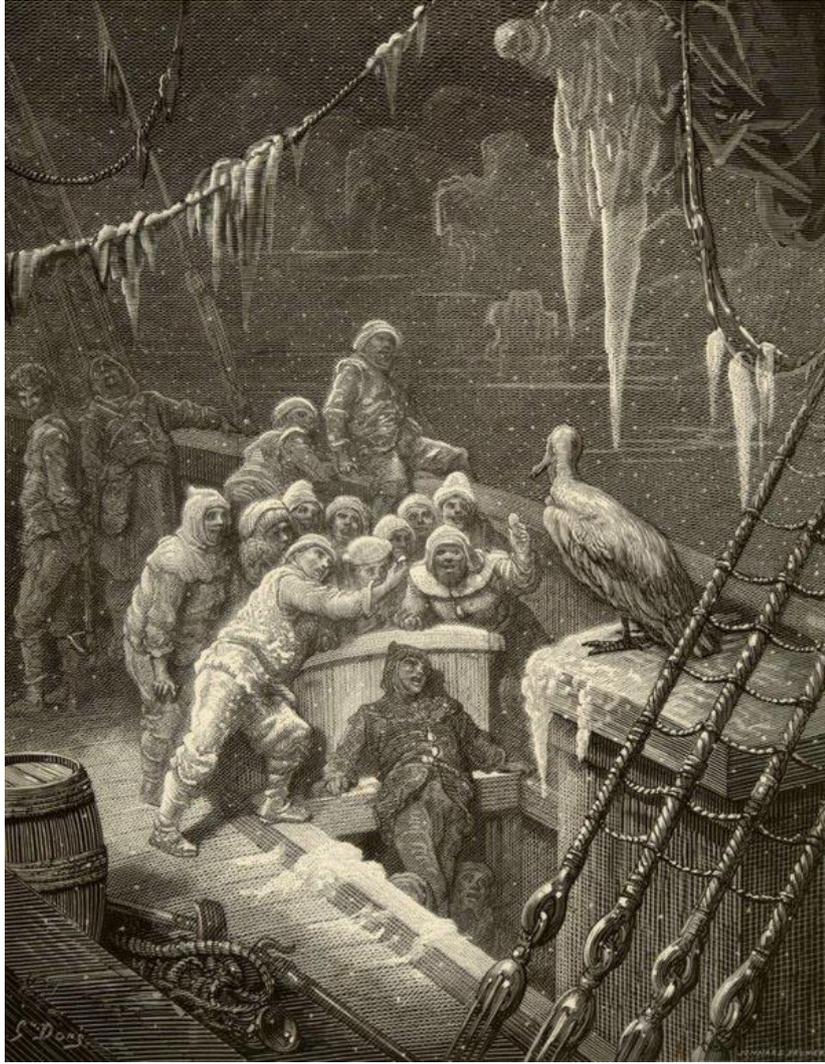
G. Doré: Loď uniká pred búrkou (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 1.časť, 1876)

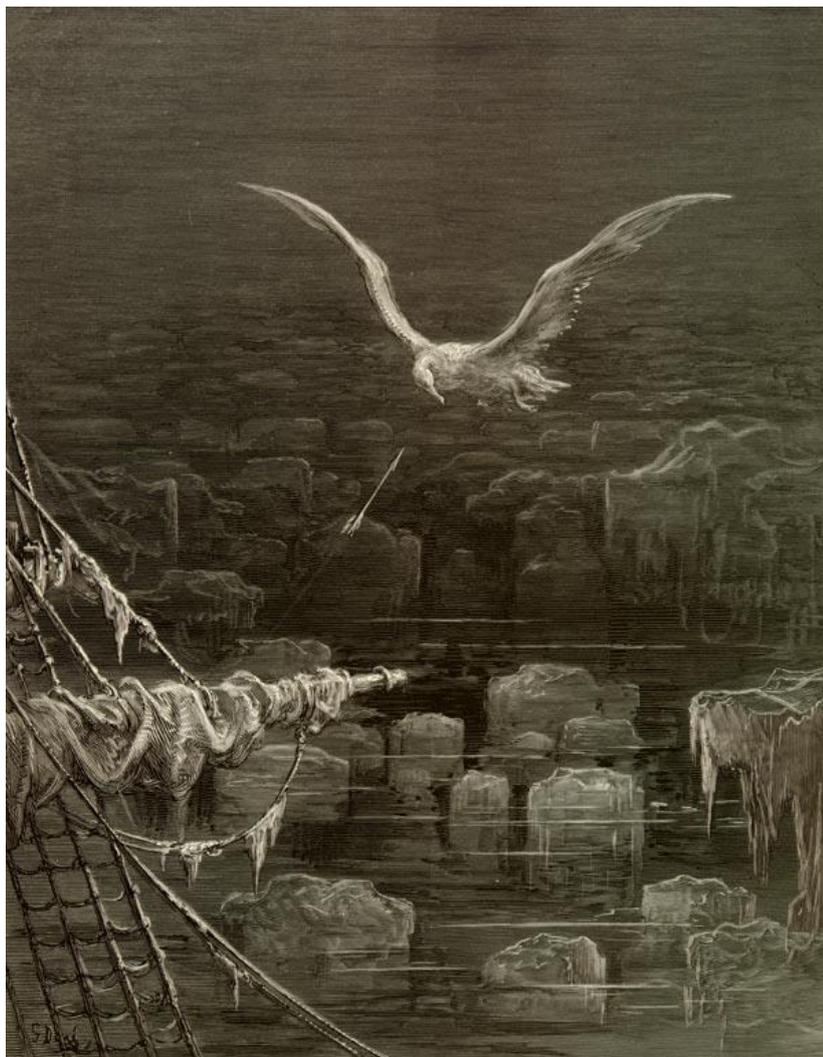
G. Doré: Bol to podivuhodný chlad (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 1.časť, 1876)

G. Doré: Lad bol všade okolo (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 1.časť, 1876)

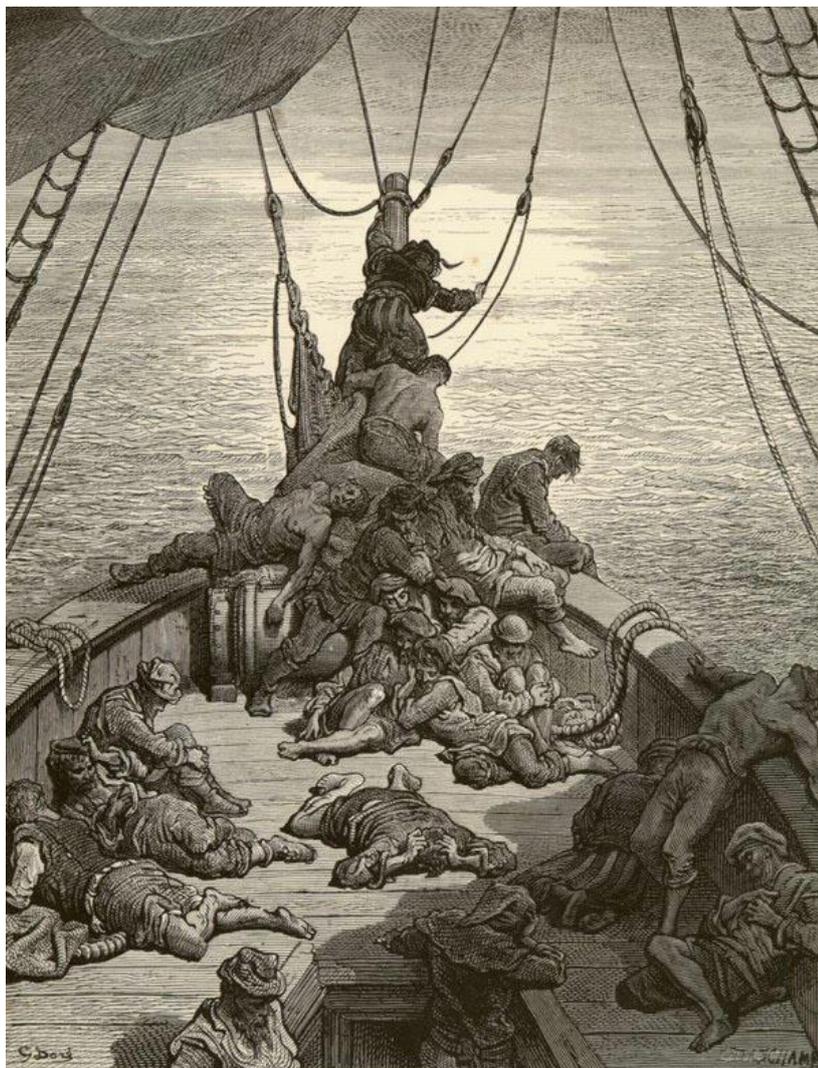
G. Doré: Albatros (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 1.časť, 1876)

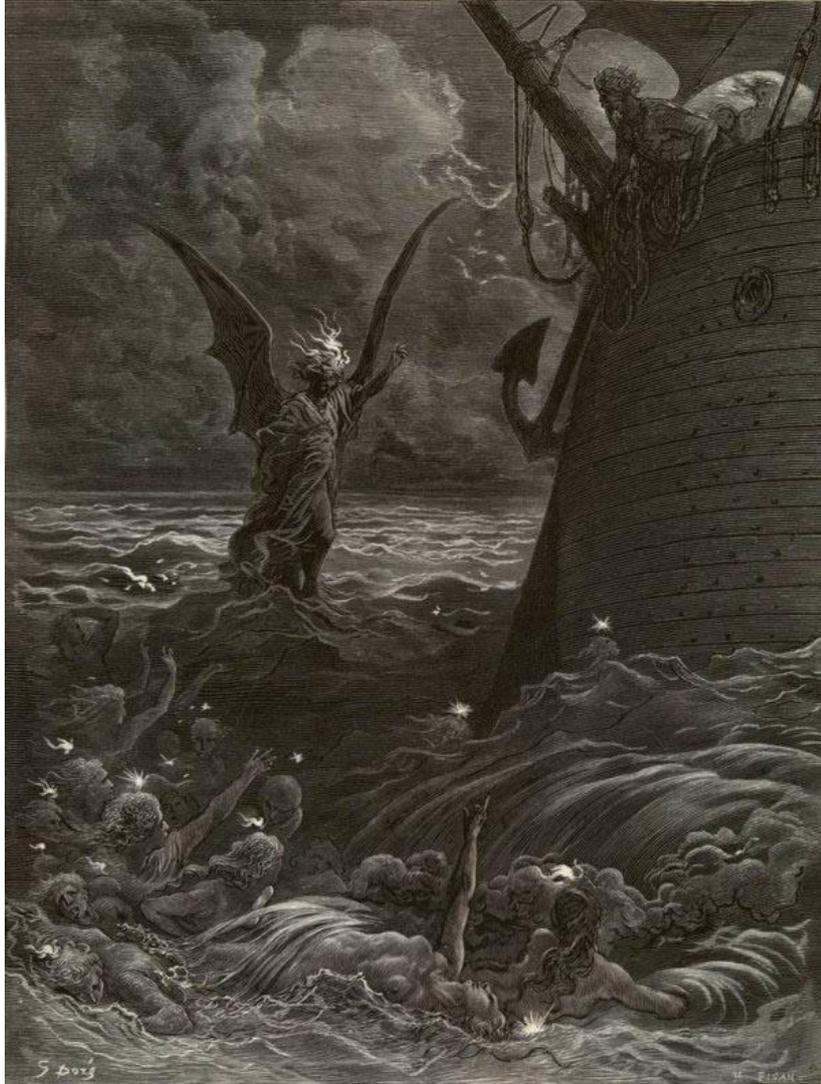
G. Doré: Strieľal som na albatrosa (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 1.časť, 1876)

G. Doré: Urobil som pekelnú vec (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 2.časť, 1876)

G. Doré: Voda, voda, všade (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 2.časť, 1876)

G. Doré: Ohnivá smrť tancuje v noci (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 2.časť, 1876)

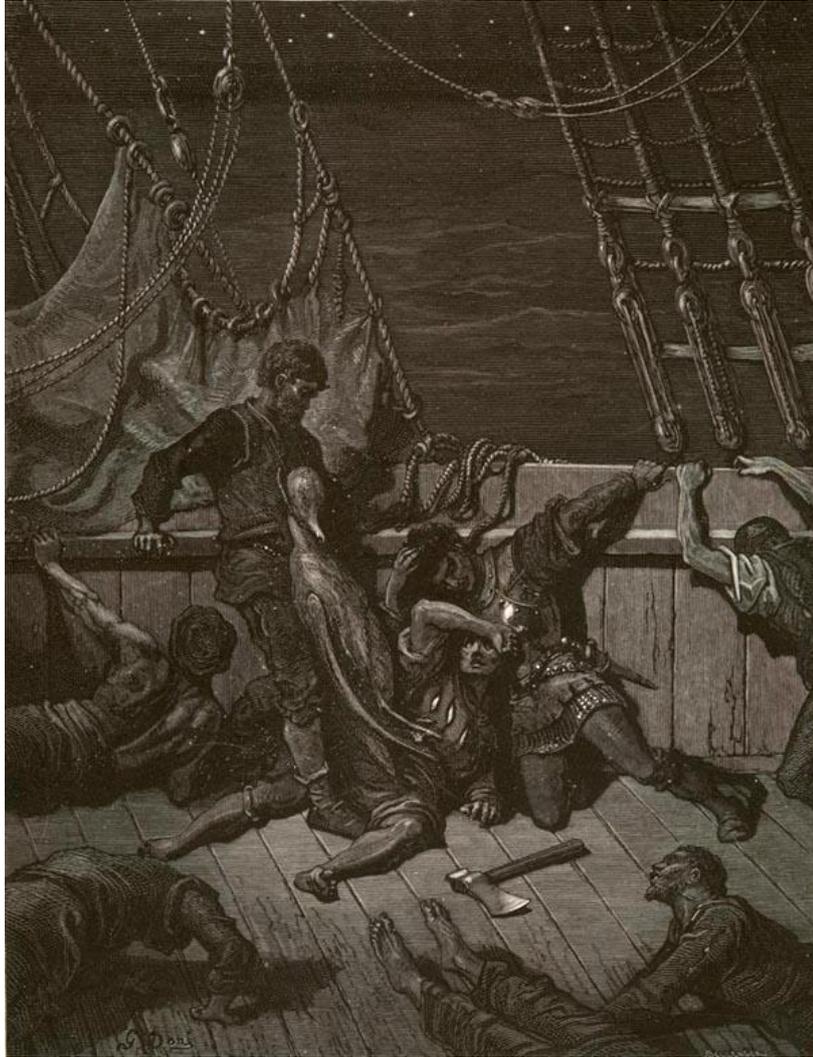
G. Doré: V hĺbke deväť siah nás sledovalo (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridga, 2.časť, 1876)

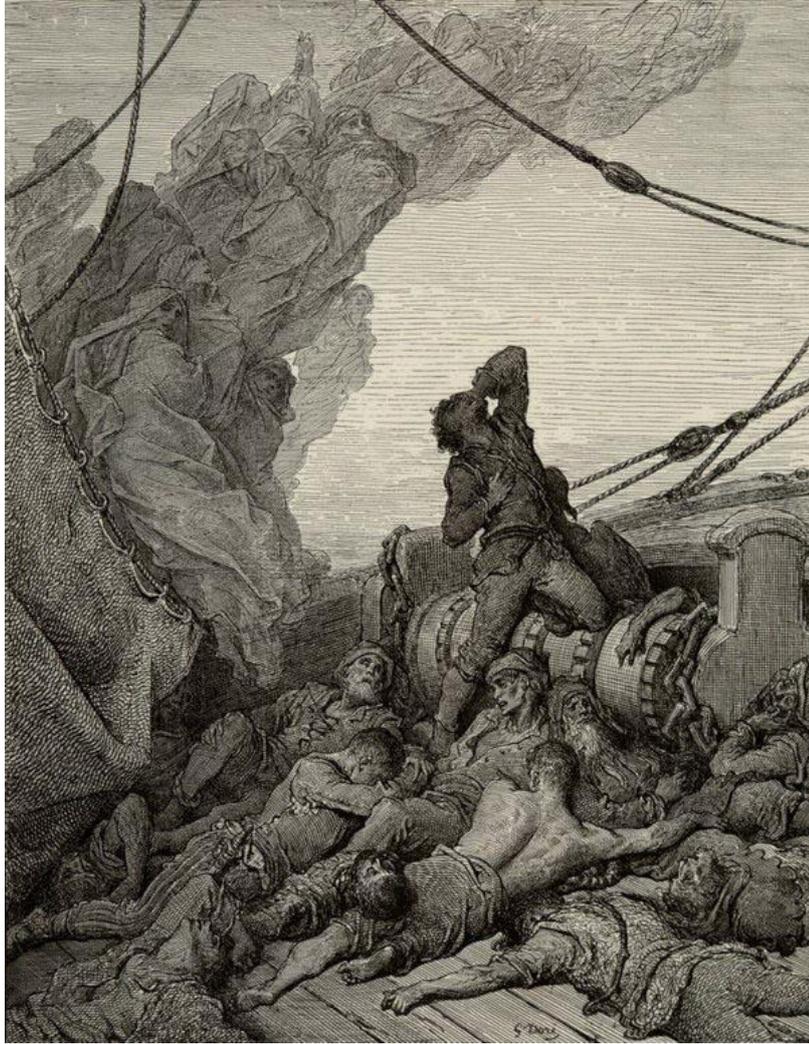
G. Doré: Smrť na lodi sa blíži (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 3.časť, 1876)

G. Doré: Hra začína (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 3.časť, 1876)

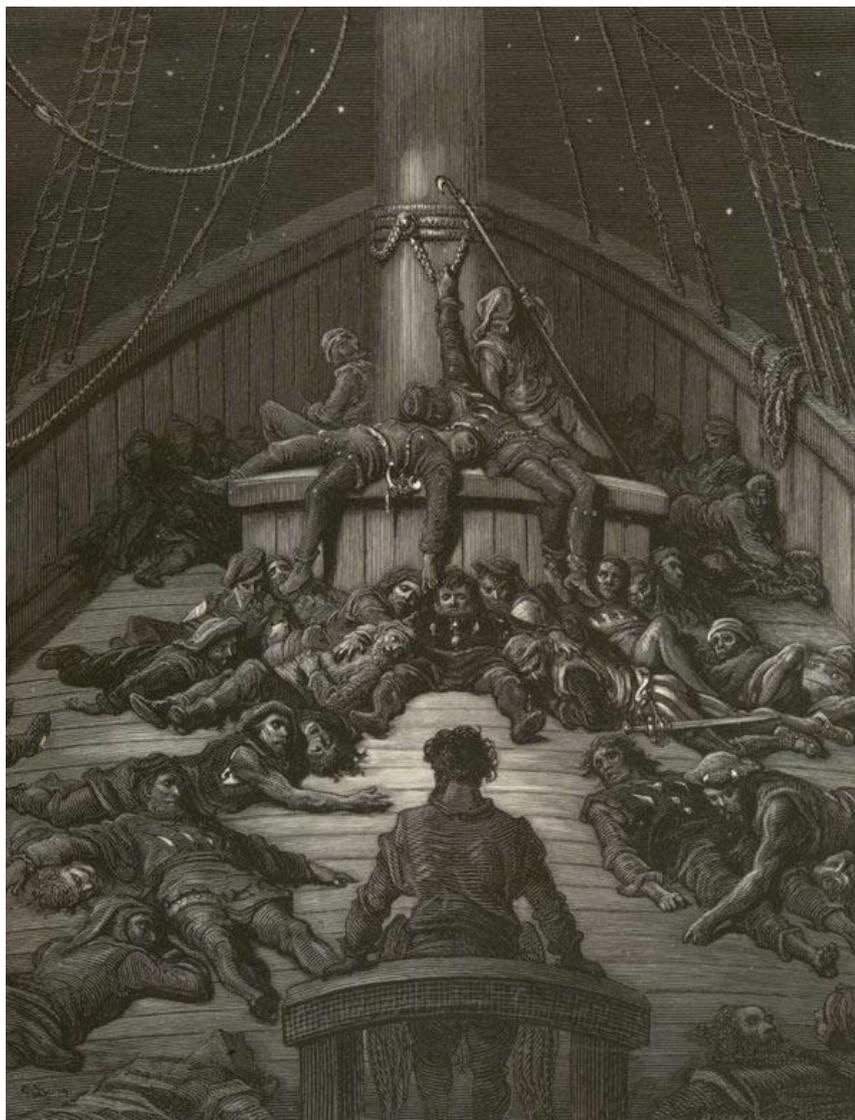
G. Doré: Každý preklial ma okom (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 3.časť, 1876)

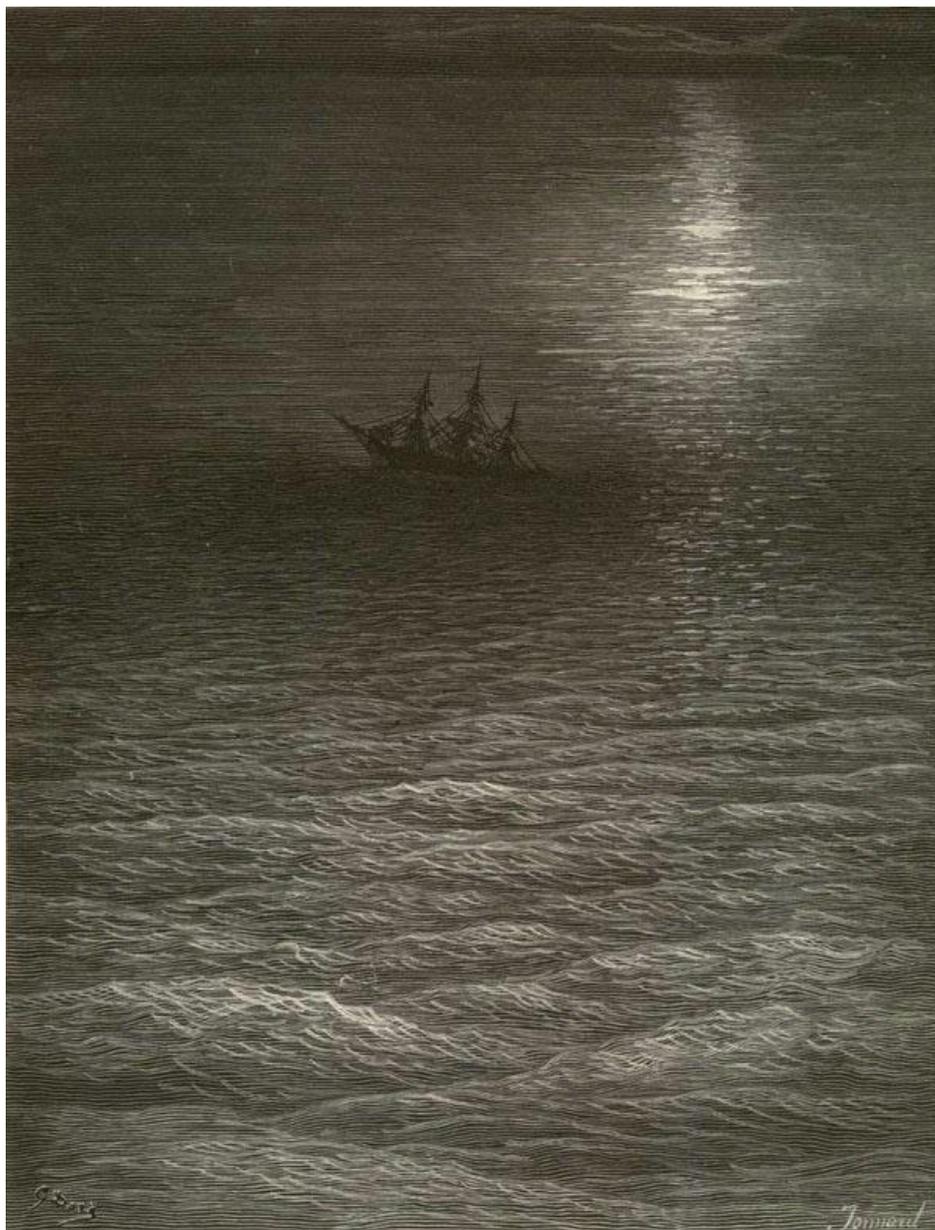
G. Doré: Žiadny svätý sa nezľutoval (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 4.časť, 1876)

G. Doré: Pozrel som sa na hnijúce more (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 4.časť, 1876)

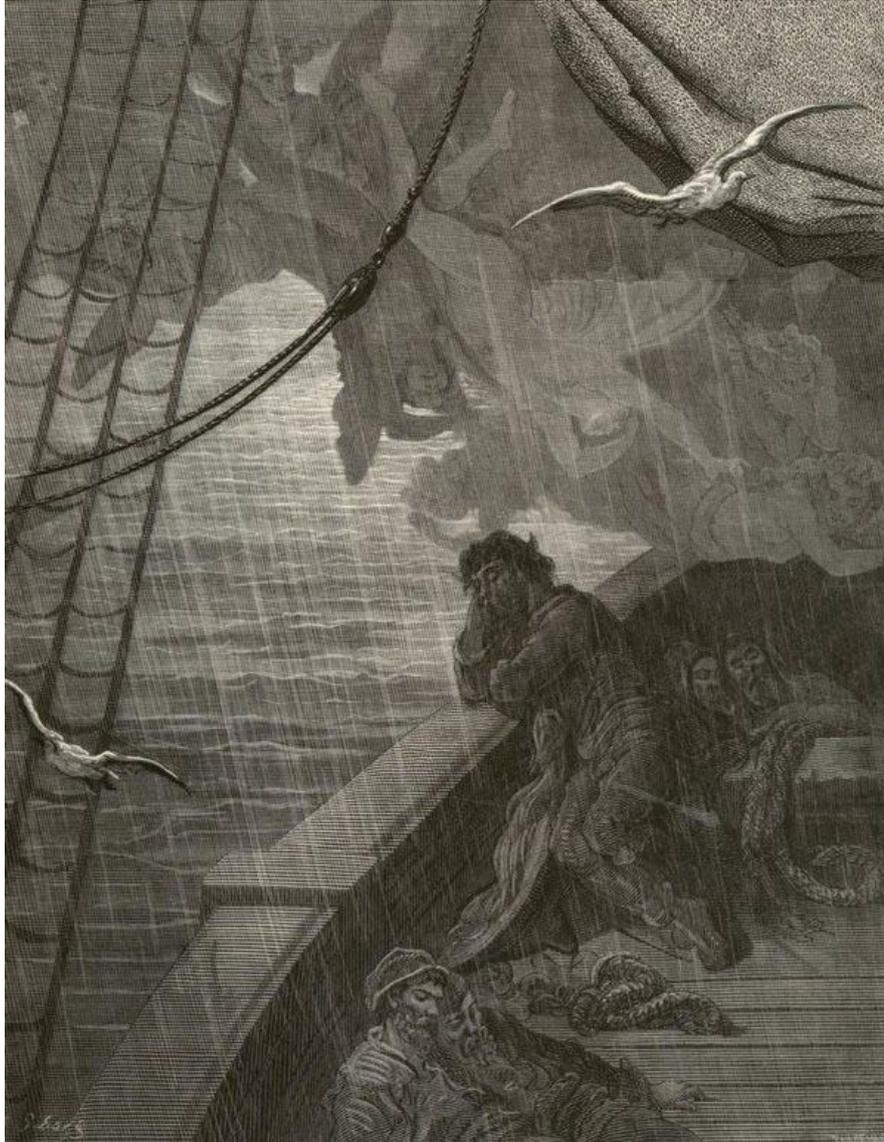
G. Doré: Na napriek tomu som nemohol umrieť (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridge, 4.časť, 1876)

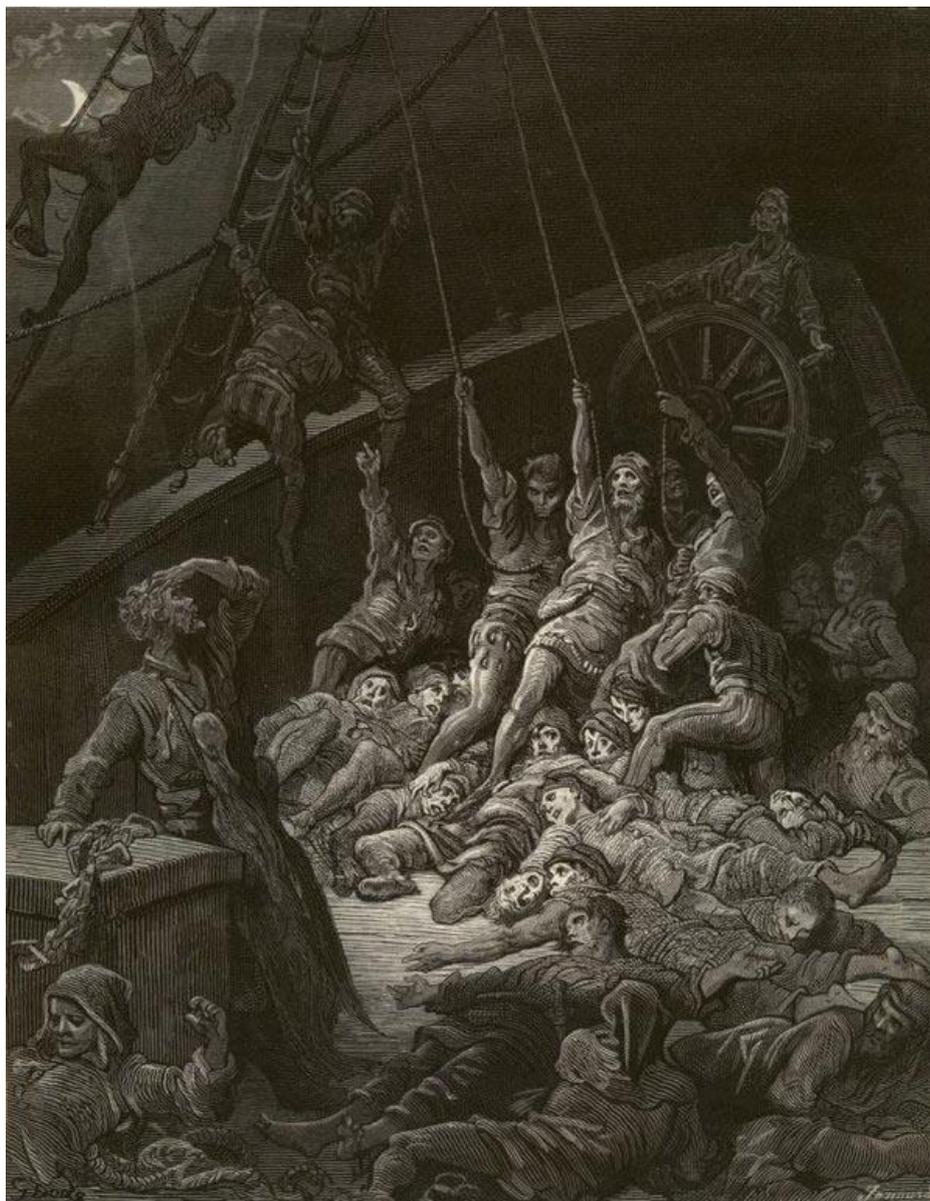
G. Doré: Pohybujúci sa mesiac stúpala až do neba (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 4.časť, 1876)

G. Doré: Pozeral som sa na vodné hady (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 4.časť, 1876)

G. Doré: Dážď sa lial z čierneho mraku (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 5.časť, 1876)

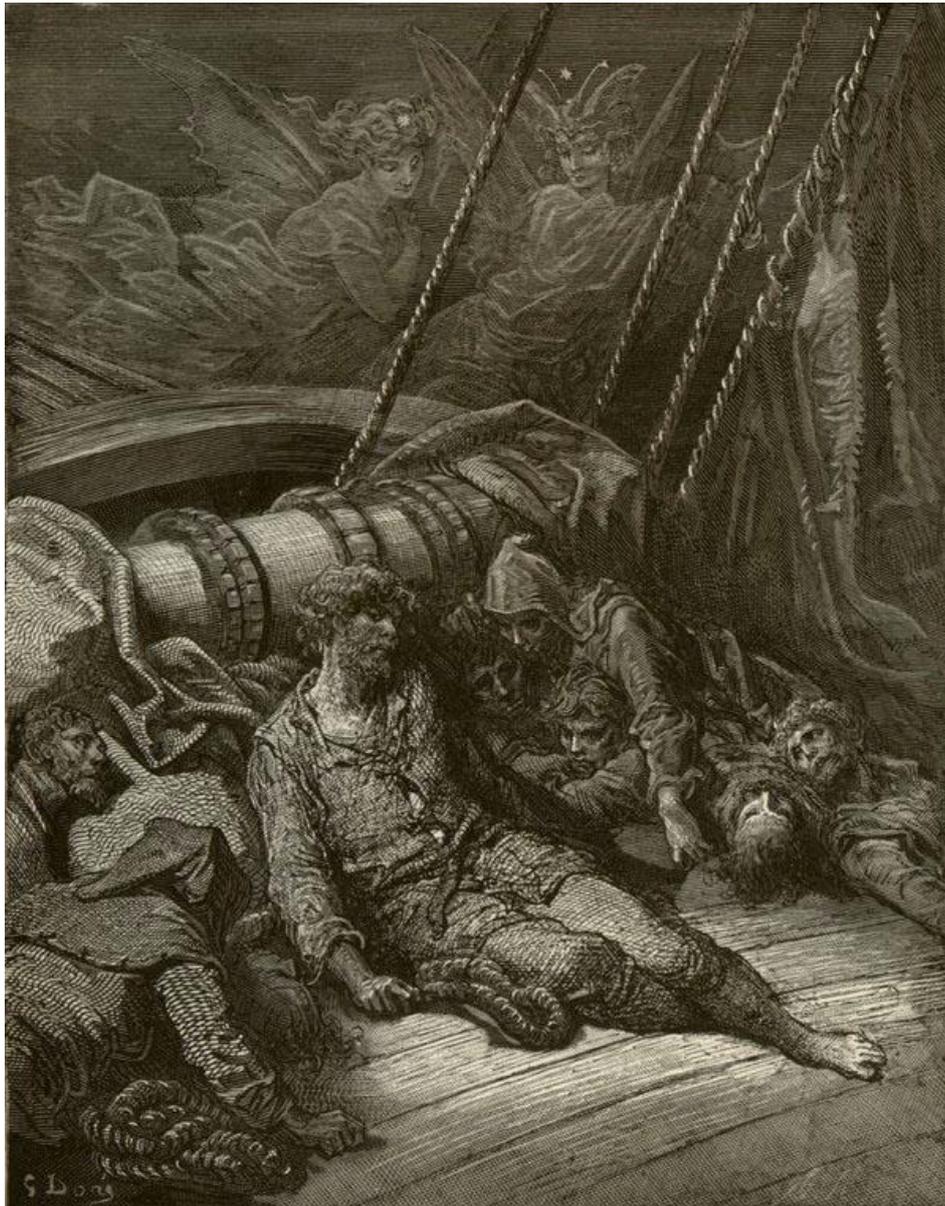
G. Doré: Všetci boli zničení (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 5.časť, 1876)

G. Doré: Plachty vydávali príjemný hluk (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 5.časť, 1876)

G. Doré: Padol som a omdlel (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 5.časť, 1876)

G. Doré: Dva hlasy vo vzduchu (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 5.časť, 1876)

G. Doré: Bez vln alebo vetra (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 6.časť, 1876)

G. Doré: Tieň mesiaca (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 5.časť, 1876)

G. Doré: V červenej farbe prišli (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridga, 6.časť, 1876)

G. Doré: Nebeský pohľad (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 6.časť, 1876)

G. Doré: Lodivod (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 6.časť, 1876)

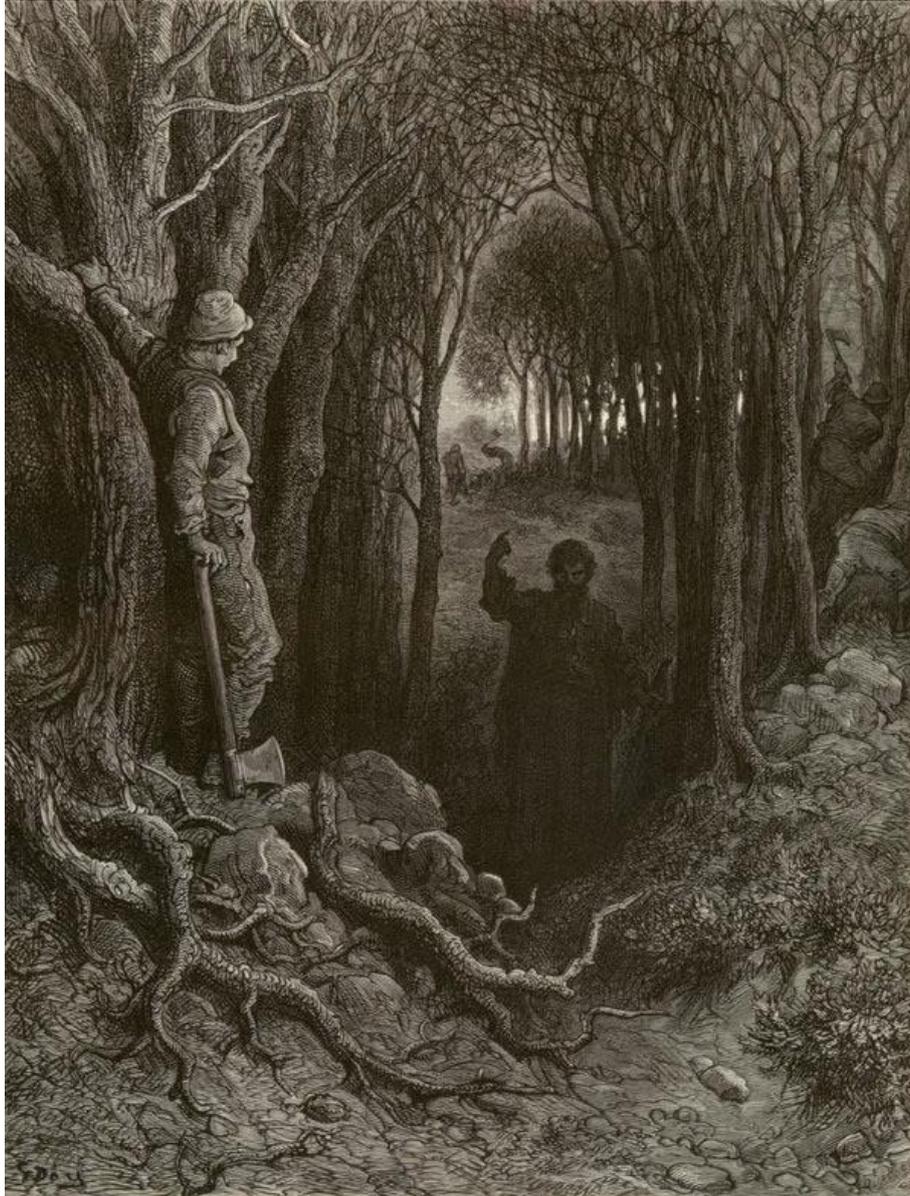
G. Doré: Čln sa blíži (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 7.časť, 1876)

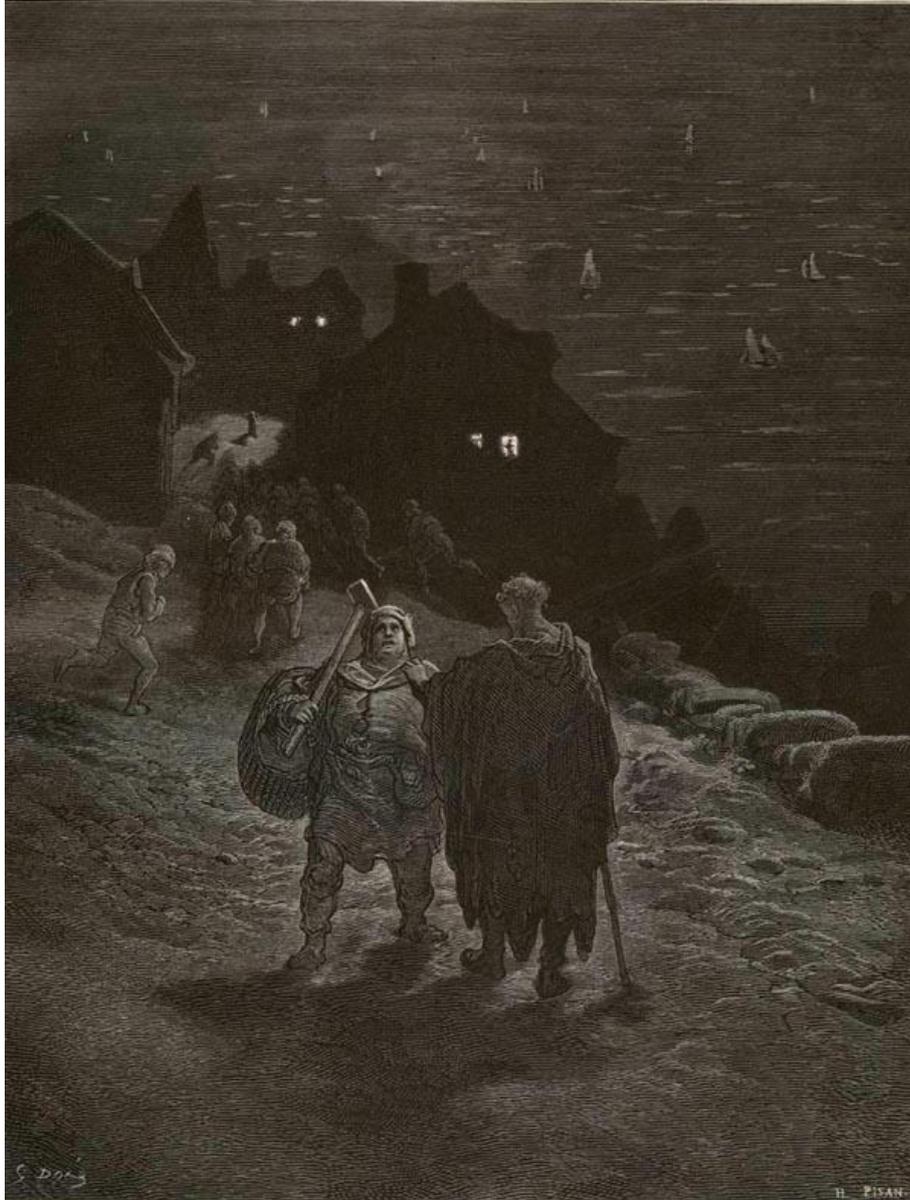
G. Doré: Vír (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 7.časť, 1876)

G. Doré: Ach, vyspovedaj ma, svätý muž (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 7.časť, 1876)

G. Doré: Podivná sila reči (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridga, 7.časť, 1876)

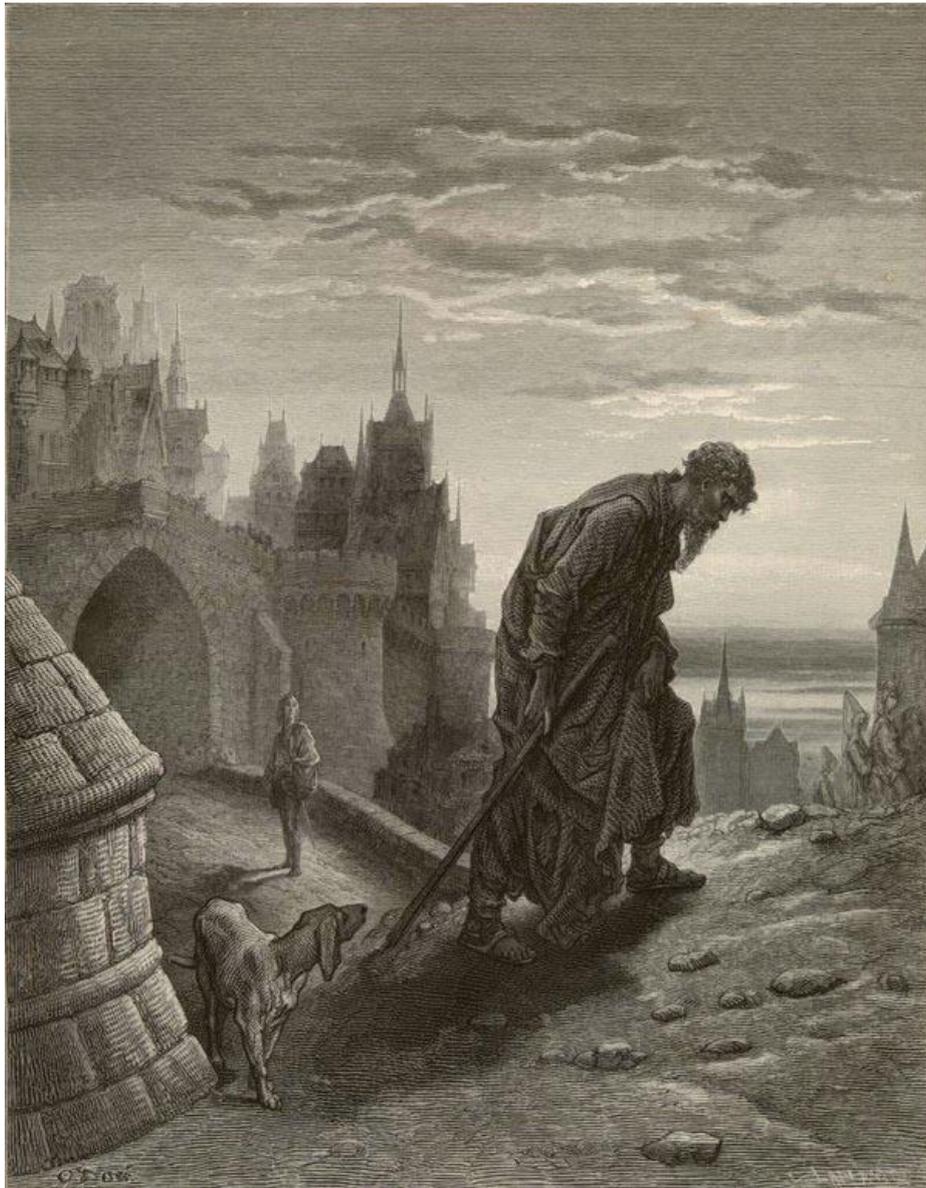
G. Doré: Poznám človeka, ktorý ma musí počuť (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 7.časť, 1876)

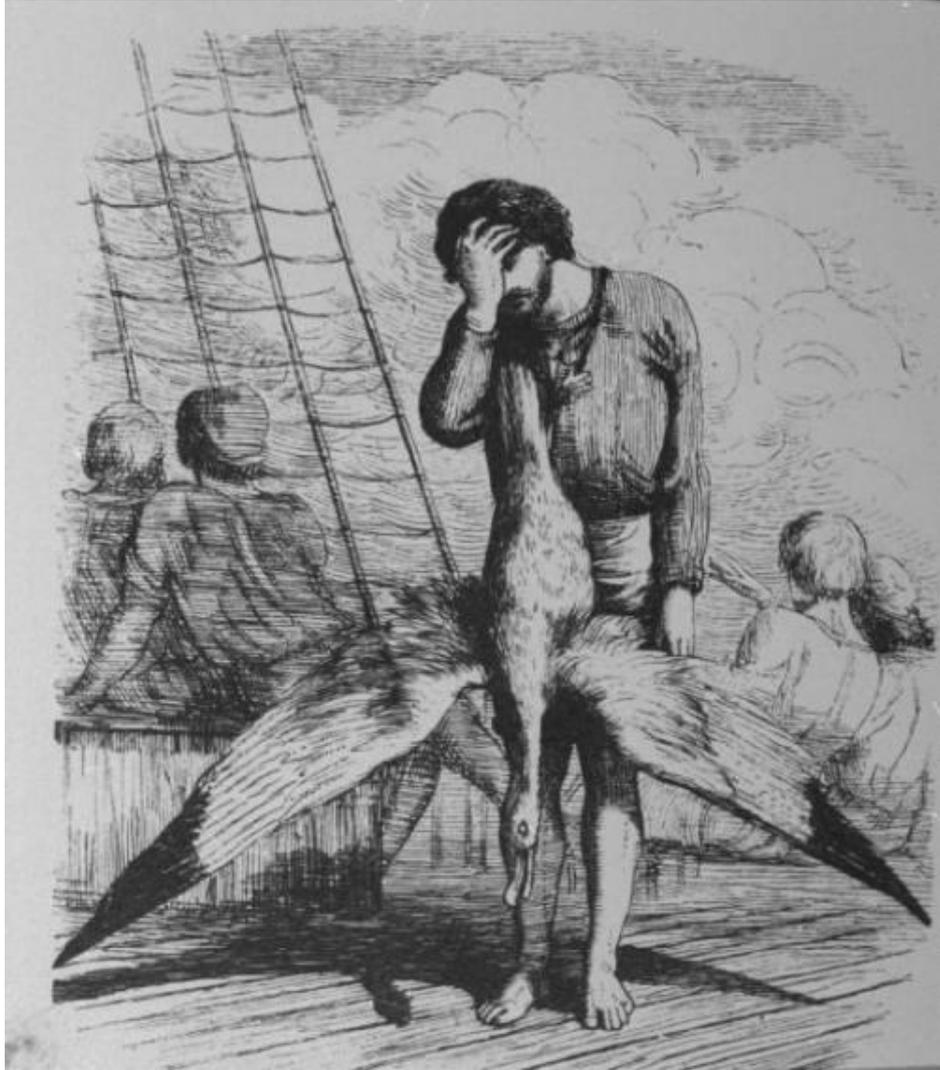
G. Doré: Svadobní hostia (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 7.časť, 1876)

G. Doré: Tak osamelý (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 7.časť, 1876)

G. Doré: Námorník je preč (drevoryt, ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“ od Samuela Taylora Coleridgea, 7.časť, 1876)

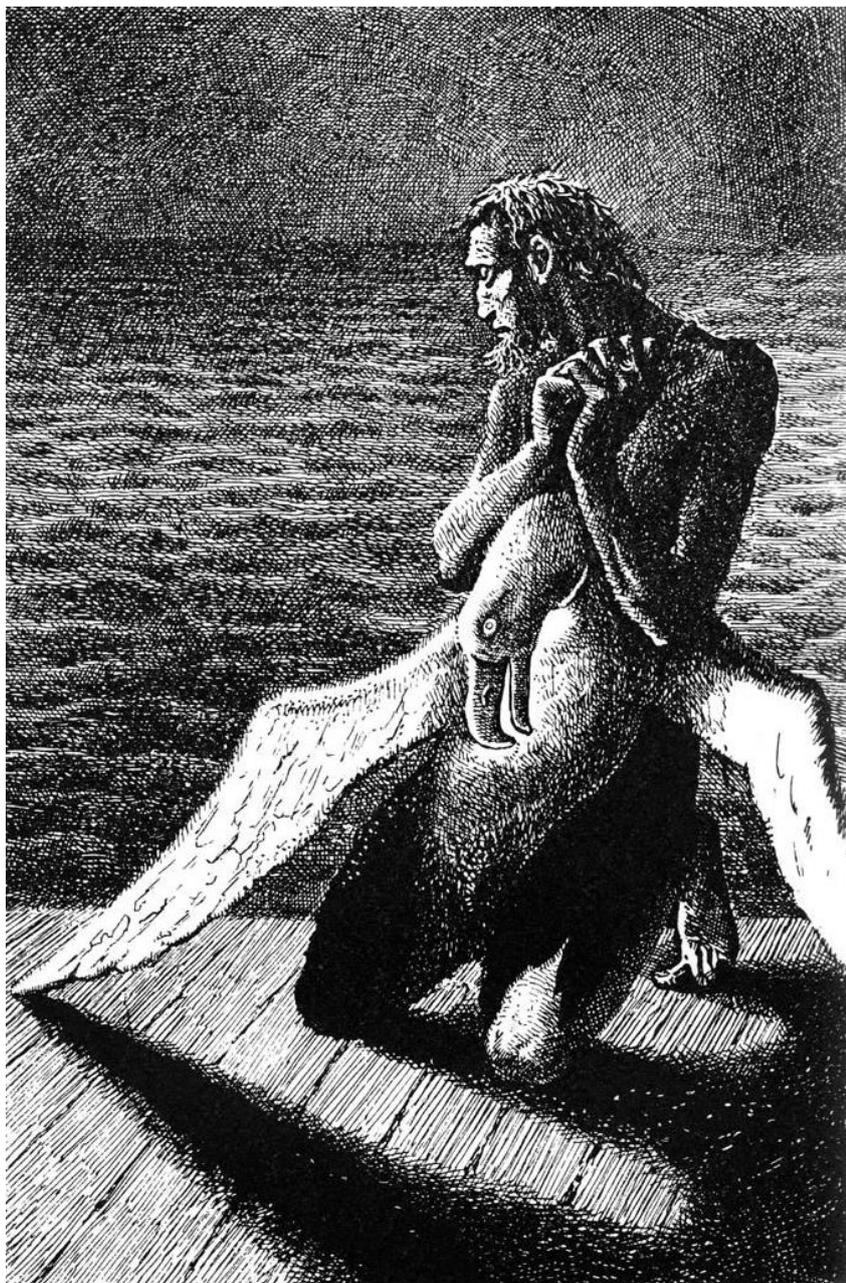
Neidentifikované: Starý námorník s mŕtvym albatrosom (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“)

E. Shepherd: Starý námorník s mŕtvym albatrosom na krku (bozetto k básni Rým o starom námorníkovi)

Autor neuvedený: Starý námorník s mŕtvym albatrosom na krku (Wachet, Anglicko)

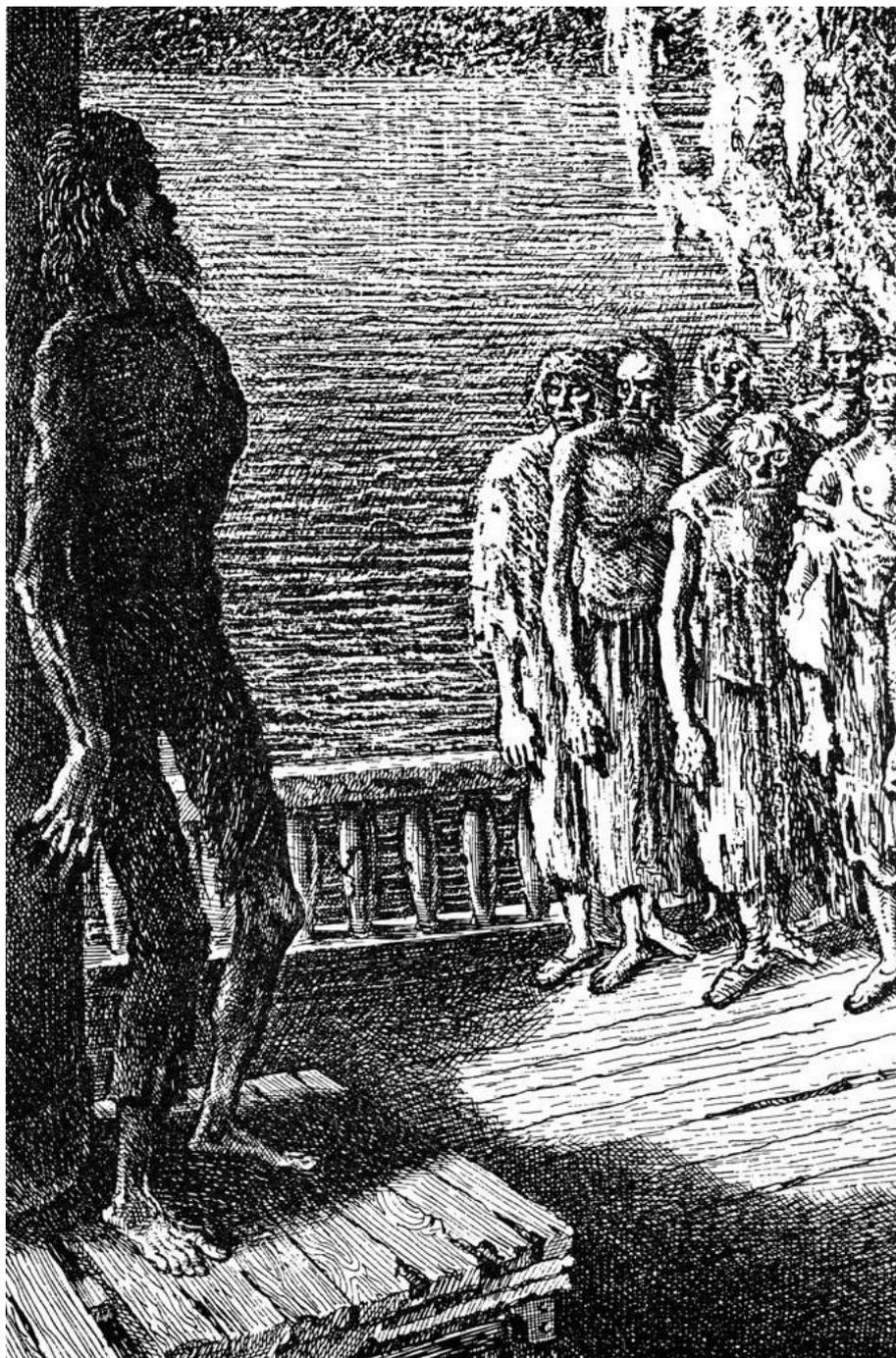
M. Peake: Námorník a mŕtvy albatros (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“, 1949)

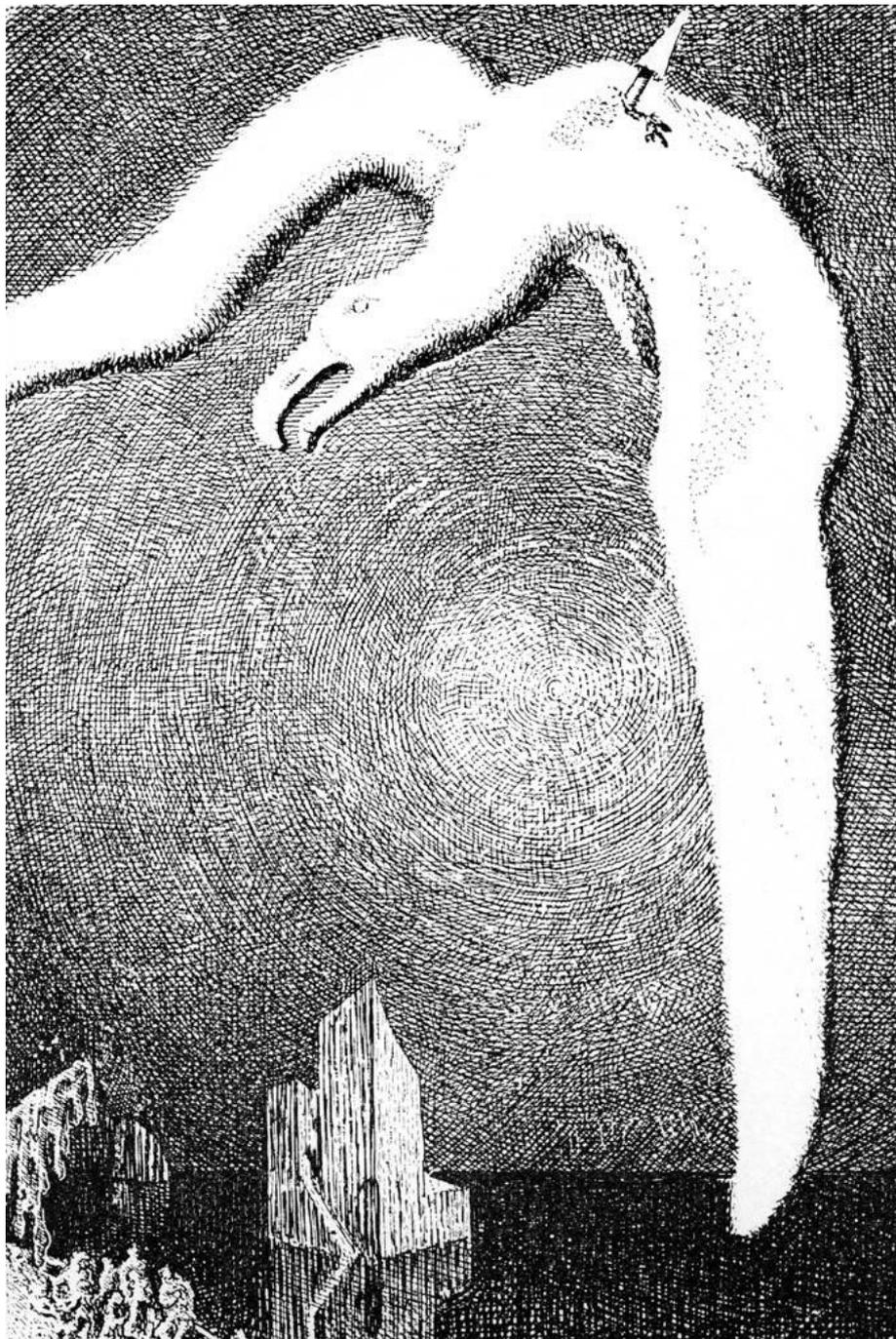
M. Peake: Starý námorník (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“, 1949)

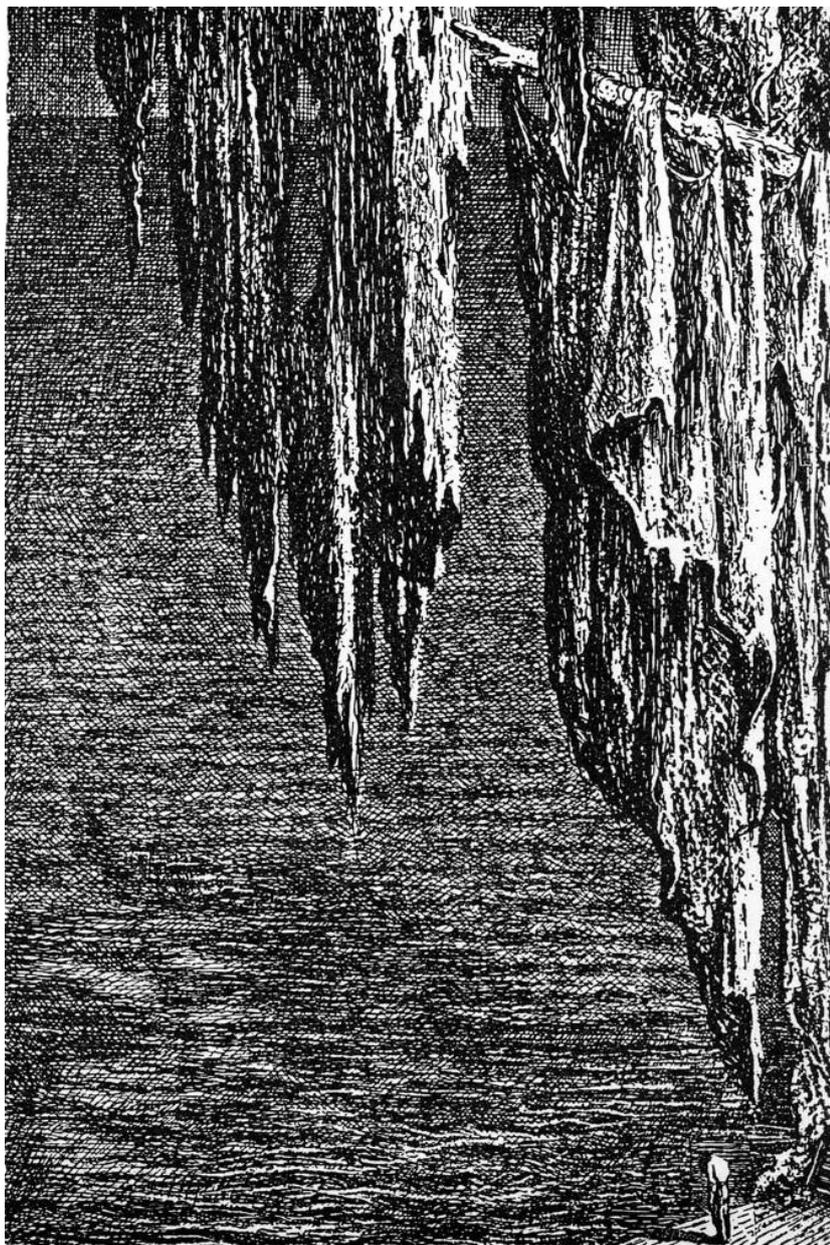
M. Peake: Starý námorník (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“, 1949)

M. Peake: Rozhodnutie posádky (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“, 1949)

M. Peake: Mŕtvy albatros (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“, 1949)

M. Peake: Námorník na palube lode (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“, 1949)

M. Peake: Lodná posádka (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“, 1949)

M. Peake: Smrteľne bledá žena (ilustrácia k básni „Rým starého námorníka“, 1949)

Rýn - pozri *Nibelung*, *Prsteň Niebelungov*, *Rhinemaidens*, *Rýnske dcéry*, *Zlato Rýna*, *Nemecko*

M. Ryckaert: Pobrežná krajina v údolí Rýnu (kabinetový obraz, 1610)

rýnska škola -

Rýnska škola: Sv. Uršula s pannami v lodi poháňanej anjelom (1450)

rýnska stavebná škola - Dudák: *románska* stavebná škola v oblasti povodia Rýna (západné Nemecko, severovýchodné Francúzsko, Benelux); v Porýnsku sa stavali chrámy s typickým románskym tvaroslovím: najčastejšie trojlodové *baziliky* s plochým stropom v hlavnej lodi alebo s otvoreným priezorom do rovu; postranné lode boli zvyčajne zaklenuté *klenbou krížovou*; niektoré chrámy majú dve priečne lode (*transepty*) a dvojchórovú dispozíciu (východný aj západný chór); nad *krížením* bývajú dve veže, časté je aj umiestnenie veží nad ramenami priečnej lode; pôdorys veží je štvorboký alebo osemboký, niekedy kruhový; zakončenie veží má často podobu kamenného ihlanu alebo kužeľa; v interiéri aj v exteriéri sa nachádzajú často *slepé arkády* a *trpasličie galérie*; exteriér bol obohatený *lizénami* a *vlysom oblúčikovým* pod rímskou; najvýznamnejšie stavby: katedrály vo Speyeri, Trieri, Wormse, Mainze; osobitnú skupinu v rámci rýnskej stavebnej školy tvoria chrámy v Kolíne nad Rýnom: Sv. Mária na Kapitole, Sv. Martin, chrám sv. Apoštolov; hlavné lode aj ramená priečnej lode týchto kostolov sú zakončené polkruhovými *apsidami*, čím vznikol pôdorys v podobe trojlistu (tzv. *trichoré*); pozri *románsky sloh* (Dudák)

Rýnske dcéry - Rhinemaïdens

Rýnske panny - Rýnske dcéry

rýnske striedanie podpor - striedanie podpor rýnske

rýnske zlato - Zlato Rýna

rýnsky zlatý - *minca* zavedená 1386 štyrmi rýnskymi kurfistami

rys - Biedermann: dravec známy svojím ostrým *zrakom*, preto je *symbolom* zrakového zmyslu; dokáže vraj vidieť cez múry; v kresťanskej *ikonografii* patril do ríše bytostí v okruhu *diabla*; v *heraldike* mal podľa Bockera (1688) symbolický význam rýchlej a bystrej prešibanosti a prenikavého úsudku; pozri *atribúty*, *symboly* a *alegórie*; *zvíera*

-podľa stredovekých *bestiárov* moč rysa vytvrdzuje *drahokamy* do tvrdosti *karbunkula*; rys tento poklad zahrabáva do piesku, aby ho človek nemohol nájsť; pozri *moč*

Rys (iluminácia stredovekého bestiára)

M. Hanák: Rys (akvarel)

Rysselbergh Theo van -

http://en.wikipedia.org/wiki/Th%C3%A9o_van_Rysselberghe
http://de.wikipedia.org/wiki/Anna_Boch